

Läkarförbundets jubileumstävling

Under Läkarförbundets 100-års jubileum bjuder vi på frågesport i Läkartidningen och detta är deltagning 10 av 20. Varje gång gäller det att svara på vilken läkare vi frågar efter, och ibland även nämna personer i läkarens omgivning. Det första öppnade rätta svaret i varje deltagning vinner en bok. Dessutom sparas alla inlämnade svar från de 20 tävlingsomgångarna och i finalen utses en totalvinnare som bjuds på en resa till Kos, Hippokrates ö. Läs de rätta svaren och följ utvecklingen på www.lf.se

Deltävling nr 10

Flera läkare har varit framstående politiker; en och annan har kommit att spela en världshistorisk roll. Vi frågar efter en sådan. Doktorn, som då var gammal och ratad, skildras nedan av en yngre politiker, som inte var läkare. Den yngre politikern hade, i likhet med den äldre vid tillfället för skildringen, också fått förvinna från de politiska höjderna och ägnade sig, liksom den äldre, mest åt politiskt och historiskt författarskap. Båda skrev t ex biografier över andra framstående politiker. Den äldre valde att skildra en av antiken »kämpande statemän», en vältalare, som fick ett tragiskt slut, men som i eld och patriotism liknade sin biograf. Den yngre politikerns författarskap skulle med tiden röna erkännande från höga litterära »makdomare». Och ödet hade vikt en stor roll även för honom.

X:s levnadshistoria är välbekant för de flesta av oss. Ett stormigt liv från början till slut, ständigt och kämpande hela sin väg fram, genom tillvaron, aldrig ett uppehåll, aldrig ett ögonblicks vila. Hans klinga härades under ett halvt århundrades eld och kyta... vilken storm av fiendtligheter följde inte i hans kölvatten. Vardande en hade fått känna på hans bitande tunga eller drabbats av hans slagfärdiga penna och många hade stått ansikte mot ansikte med hans pistol och värja... Låt mig endast nämna de fyra största skandalerna som upprörde...

utesluten från kammaren kunde han inte längre där göra sin stämma hörd. Men strunt i det, han hade andra vapen till sitt förfogande. Han hade sin penna. Hans levnads tecknare påstå, att X:s journalistiska produktion inte kan få rumens i hundra digra volymer. Han skrev för sitt dagliga bröd och för sitt livsuppehälle... Och allt han skrev lästes vitt och brett... Den värsta av alla skandalerna återstod. X blev A:s vapendragare. I denna sak

måste han strida mot det som för honom var det mest heliga i landet – dess armé. Kyrdan, samhället, den högre finansen och tidningspressen varsom tidigare hans bittra motståndare... "Förstör förtroendet till arméns högsta ledning och i och med det samma har ni satt hela landet i fara" utropade generalerna i korus... Men när allt kom omkring gällde ju hela saken frågan om A var en landsförrädare eller inte. Och han var oskyddigt... Sanningen och rättvisan marscherade fram... X blev tom för en kortare tid premiärminister

... Sådan var den man, som besäprad med ett halvt århundrades erfarenhet och fylld av lika många års hat, kallades till sitt lands stora tragedier under den värsta perioden... Han kom tillbaka till makten... Det var många som tröttnade på honom, alla fruktade honom, men han kom där som sänd av ödet och absolut omöjligt att gå förbi... Det var vid denna tid som jag först började känna honom... Jag lyssnade till hans inledningsanförande i kammaren... Jag inhörde också X svar... Han såg ut som ett vilt djur, som går fram och tillbaka innanför gallret i sin bur... Hans kind hade beslutat sig för att öppna buren och släppa lös tigern mot sina fiender... Den nation är lycklig, som när dess öde bäras i vägsålen, kan leta fram en sådan enväldshärskare och en sådan stridsman...

Mitt sista minne av honom är från året innan han dog... Det är vinter och rummet förefaller ockat. Där finns visserligen en öppenspis, men den är fullproppad med böcker. Tydligen inga bilar här! Jag önskar att jag behållit min överrock på mig. Den gamle mannen kommer in i sin egendomliga svarta jakett, med handskar på händerna och väl påklädd. Jag fick en vision... av romanska gestalter... Allt påminde... om de "gamla".

Vinnare i deltagning 7: Heikki Kalliala, Esbo, Finland **Rätt svar:** Läkaren: Provinsguvernören Mehmed Emin pascha (Eduard Schnitzer). Han beskrivs av: Sir Henry Morton Stanley (John Rowlands). **Texten är tagen ur:** Stanley's "I det mörkaste Afrika - Emin Paschas uppsökande, befrielse och återtag". Svensk översättning 1890

I tävlingen kommer texter av läkare eller andra medicinska personer. Texterna modifieras så det val av svar nämns på personer, värdepapperskurs, länder och orter utelämnas eller omvänds. En regel är att texterna skall ge ut i tillhörande och även visa på de medicinska aspekter och terapivälvaliga som görs. En annan är att visa hur många läkare som varit framgångsrika i sina svar och vilka som varit misslyckade.

Tävling nummer 10
 Vem är doktorn? _____
 Vem skildrar honom? _____

Ditt namn: _____
 Telefon dagtid: _____
 Adress: _____
 Postadress: _____

Fyll i svarsblanketten och skicka ditt svar senast den 26 mars till:
 Läkartidningen, Uno Kärrik, Box 5603, 114 96 Stockholm eller maila ditt svar
 och deltagningens nummer till e-post uno.karik@lakartidningen.se
 Domare är upphovsmannen till tävlingen, Nils Sjöstrand.